

იაკობ ცურტაველი

წამებაა წმიდისა შუშანიკისი
დედოფლისა

იაკობ ცურტაველი
წამებაჲ წმიდისა
შუშანიკისი დედოფლისაჲ

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=21124222

2016

Содержание

I	4
II	6
III	8
IV	10
V	12
Конец ознакомительного фрагмента.	13

იაკობ ცურტაველი წამებაჲ წმიდისა შუშანიკისი დედოფლისაჲ

I

და აწ დამტკიცებულად გითხრა თქვენ
აღსასრული წმიდისა და სანაგრელისა შუშანიკისი.

იყო მერვესა წელსა სპარსთა მეფისასა კარად სამეფოდ
წარემართა ვარსქენ პიტიახში ძმ არშუშაჲსი. რამეთუ
პირველ იგიცა იყო ქრისტიანე, ნაშობი მამისა და დედისა
ქრისტიანეთაჲ. და ცოლად მისა იყო ასული ვარდანისი
სომეხთა სპაჲპეტისაჲ, რომლისათჳს ესე მივწერე თქვენდა,
მამისაგან სახელით ვარდან და სიყუარულით სახელი
მისი შუშანიკ, მოშიში ღმრთისაჲ, ვითარცა იგი ვთქუთ,
სიყრმითგან თჳსით. და უკეთურებისა მის სახისა ქმრისა
მისისაჲსა მარადის გულს ეტყჳნ და ევედრებინ ყოველთაჲ
ლოცვის ყოფად მისთჳს, რაჲთამცა ცვალა იგი ღმერთმან
სახისა მისგან უგუნურებისა და იქმნამცა გონიერებასა
ქრისტესსა.

ხოლო ამის უბადრუკისა და სამგმის საწყალობელისა
ვარსქენისი ვითარმე ვინ თქუას ყოვლად განწირულისაჲ,

ვითარ-იგი განაგდო სანაგრელი სასოებაჲ ქრისტჳსი! ანუ ვინ არა სტიროდის მას, რომელსა არცა ჭირი ეხილვა, არცა შიში, არცა მახული, არცა პყრობილებაჲ ქრისტჳსთჳს.

რამეთუ რაჟამს წარდგა იგი წინაშე სპარსთა მეფისა, არა თუ პატივისა მოღებისათჳს, არამედ ძღუნად თავსა თჳსსა შესწირვიდა მეფისა მის მიმართ უვარის-ყოფითა ჭეშმარიტისა ღმრთისაჲთა და თაყუანის-სცემდა ცეცხლსა, რამეთუ ყოვლით კერძოვე თავი თჳსი ქრისტჳსგან განაგდო. ხოლო საწყალობელი ესე ცოლსა ითხოვდა სპარსთა მეფისგან, რადთამცა სათნო ეყო მეფესა, და ესრეთ ეცყოდა, ვითარმედ “რომელი-იგი ბუნებით ცოლი არს და შვილნი, იგინიცა ესრევე მოვაქცინე შენსა შჯულსა, ვითარცა ესე მე”. ამას უქადებდა, რომელ-იგი არა აქუნდა კელთა შუშანიკისგან. მაშინ განიხარა მეფემან და ბრძანა ცოლად მისა ასული მეფისაჲ.

II

და იჯმნა მეფისაგან სპარსთაჲსა პიგიახშმან. და, ვითარცა მოიწია იგი სამღვართა ქართლისათა, ქუეყანასა მას ჰერეთისასა, მრახვა-ყო, რაჲთა აუწყოს და წინა მიეგებნენ მას ამნაურნი და მისნი ძენი და მსახურნი მისნი, რაჲთა მათ გამო ვითარცა ერთგული სოფლად შევიდეს. და წარმოჰმართა სადიასპანოჲთა ცხენითა მონაჲ თჳსი, ვითარ[მ]ცა მოვიდა დაბასა, რომელსა სახელი ჰრქჳან ცურტავ.

და ვითარცა მოიწია და შევიდა წინაშე შუშანიკისა დედოფლისა ჩუენისა, კითხვაჲ ჰრქჳა. ხოლო სანატრელმან შუშანიკ ვითარცა წინ[აჲსწ]არმეტყველმან ჰრქჳა: “უკუეთუ სულითა ცხოველ არს იგი, ცოცხალმცა ხართ იგიცა და შენცა. უკუეთუ სულითა მომკუდარ ხართ, მოკითხვაჲ ეგე შენი შენდავე მოიქეცინ”. ხოლო კაცმან მან ვერ იკაღრა სიტყუად მისა. ხოლო წმიდაჲ შუშანიკ აფუცებდა და ჰკითხვიდა დამტკიცებულად. ხოლო კაცმან უთხრა მართალი და ჰრქჳა, ვითარმედ: “ვარსქენ უვარ-ყო ჭემმარიგი ღმერთი”.

ვითარცა ესმა ნეტარსა შუშანიკს, დავარდა იგი ქუეყანასა გელა და თავსა დამართ სცემდა და ცრემლითა მწარითა იტყოდა: “საწყალობელ იქმნა უბადრუკი ვარსქენ, რამეთუ უვარ-ყო ჭემმარიგი ღმერთი და აღიარა არგოშანი და შეერთო იგი უღმრთოთა”.

და აღღგა და დაუტევა გაძარი თჳსი და ღმრთის

მოშიშებით ეკლესიად შევიდა და თან მიიყვანნა სამნი იგი ძენი მისნი და ერთი ასული და წარადგინნა იგინი წინაშე საკურთხეველსა და ესრეთ ილოცვიდა და იტყოდა: ”უფალო ღმერთო, შენნი მოცემულნი არიან და შენ დაიცვენ ესენი, განათლებულნი წმიდისაგან ემბაზისა მადლითა სულისა წმიდისაჲთა, ყოფად ერთ სამწყსო ერთისა მწყემსისა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესა”.

და ვითარცა მწუხრისა ჟამი აღასრულეს, სახლაკი ერთი მცირე პოვა მახლობელად ეკლესიასა და შევიდა მუნ შინ სიმწარითა სავსჴ და მიეყრდნა ყურესა ერთსა და მწარითა ცრემლითა გიროდა.

III

ხოლო ეპისკოპოსი იგი სახლისად, მის პიგიახშისად, რომელსა სახელი ერქუა აფოც, არა მუნ იყო, არამედ კაცისა ვისამე წმიდისა ვანად მისრულ იყო კითხვად რაჲსმე სიგყსა. და მეცა, ხუცესი დედოფლისა შუშანიკისი, თანა ვჰყვანდი ეპისკოპოსსა მას. და მყის მოიწია ჩუენდა ღიაკონი შინაჲთ და გუთხრა ჩუენ ესე ყოველი: მოსლვაჲ პიგიახშისად და საქმენი დედოფლისანი. ხოლო ჩუენ აღვივსენით მწუხარებითა და ღიღითა გირილითა ვგიროდეთ განმწარებულნი ცოდვათა ჩუენთა წარმოჩინებისათჳს.

ხოლო მე ვიჯმენ ადრე და მივიწიე დაბასა მას, რომელსაცა იყო ნეგარი შუშანიკ. და, ვითარცა ვიხილე იგი განმწარებული, მეცა ვგიროდე მის თანავე. და ვარქუ ნეგარსა შუშანიკს: “ღუაწლსა დიდსა შესლვად ხარ, დედოფალო, ეკრძალე სარწმუნოებასა ქრისტჳსსა, ნუეკუე მტერმან ვითარცა სრსჯლმან საძოვარი პოოს შენ თანა”. ხოლო წმიდამან შუშანიკ მრქუა მე: “ხუცეს, და მეცა დიდსა ღუაწლსა განმზადებულ ვარ”. და მე ვარქუა მას: “ეგრეთ არს, მჴნე იყავ, მოთმინე და სულგრძელ”. ხოლო მან მრქუა მე: “ჩემდა მარგოჲსა არიან ჭირნი ესე”. ხოლო მე ვარქუ მას: “ჭირი შენი. ჭირი ჩუენი არს და სიხარული შენი, სიხარული ჩუენი არს. ჩუენი არა ხოლო თუ დედოფალი ოდენ იყავ, არამედ ჩუენ ყოველთა ვითარცა შვილთა გუხედევდ”.

და ვარქუ მე სანაგრელსა მას ხუაშიადად-რე: “ვითარ გეგულების, მითხარ მე, რაფთა უწყოდი და აღვწერო შრომაჲ შენი”. ხოლო მან მრქუა მე: “რაჲსა მკითხავ ამას?”. და მე მიუგე და ვარქუ მას: “მტკიცედ სდგაა?”. და მან მრქუა მე: “ნუ იყოფინ ჩემდა, თუმცა ვეზიარე საქმეთა და ცოდვათა ვარსქენისთა”. მე მიუგე და ვარქუ მას: “მწარე გონებაჲ აქუს მას, გუემასა და განჯვასა დიდსა შეგაგდოს შენ”. ხოლო მან მრქუა მე: “უმჯობჳს არს ჩემდა კელთა მისთაგან სიკუდილი, ვიდრე ჩემი და მისი შეკრებაჲ და წარწყმედაჲ სულისა ჩემისაჲ; რამეთუ მასმიეს მე პავლჳს მოციქულისაგან: “არა დამონებულ არს ძმაჲ, გინა დაჲ, არამედ განეყენენ”. და მე ვთქუ: ”ეგრეთ არს”.

IV

და ვიდრე ჩუენ ამას სიგყუასა შინ ვიყვენით, კაცი ერთი სპარსი მოვიდა და შევიდა იგი წინაშე ნეტარისა შუშანიკისა და ტირილით იცყოდა: “ესევეითარი სახლი მშუდობისაჲ ვითარ საწყალობელ იქმნა და სიხარული მწუხარებაჲ გარდაიქცა!”. ხოლო მრახვითა იყო იგი ვარსქენისითა და ბაკუვით იცყოდა ამას და უნდა მონადირებაჲ ნეტარისაჲ მის. ხოლო წმიდამან მან ცნა ბაკუვითი იგი მრახვაჲ მისი და მოიბღუდა თავი მისი მტკიცედ.

და შემდგომად სამისა დღისა მოვიდა ვარსქენ პიტიახში. და უთხრა სპარსმან მან ფარულად და ჰრქუა: “მე ვითარ მიცნობიეს, ცოლი შენი განდგომილ არს შენგან. და მე გეგყვ შენ: ნუ რას ფიცხელსა სიგყუასა ეგყვ მას, რამეთუ ღელათა ბუნებაჲ იწრო არს”.

და ხვალისა დღე ვითარ აღდგა პიტიახში, გვწოდა ჩუენ ხუცესთა და მივედით. და სიხარულით შეგვმთხვნა და გურქუა ჩუენ: “აწ ნუ რას მერიდებით მე და ნუცაღა გძაგ”. და ჩუენ მიუგეთ და ვარქუთ: “წარსწყმიდე თავი შენი და ჩუენცა წარგუწყმიდენ”. მაშინლა იწყო სიგყუად და თქუა: “რაღსა კელ-იწიფა ჩემ ზელა ცოლმან ჩემმან ესევეითარისა საქმედ? აწ მივედით და არქუთ, ვითარმედ “შენ ჩემი ხატი ღაამკუ, და საგებელსა ჩემსა ნაცარი გარდაასხ, და შენი აღგილი დაგიტევებიეს, და სხუად წარსულ ხარ”.

ხოლო წმიდამან შუშანიკ თქუა: “არა თუ მე აღმემართა

ხაგი იგი და მემცა ღავამეჟ. ხოლო მამამან შენმან
აღჰმართნა სამარგულენი და ეკლესიანი აღაშნნა, და შენ
მამისა შენისა საქმენი განჰრყუნენ და სხუად გარდააქციენ
კეთილნი მისნი; მამამან შენმან წმიდანი შემოიხუნა სახიდ
თჳსა, ხოლო შენ ღევნი შემოიხუნენ; მან ღმერთი ცათაჲ
და ქუეყანისაჲ აღიარა და ჰრწმენა, ხოლო შენ ღმერთი
ჴემმარიგი უარ-ჰყავ და ცეცხლსა თაყუანის-ეც. და ვითარცა
შენ შემოქმედი შენი უვარ-ჰყავ, ეგრეცა მე შენ შეურაცხ გყავ.
და თუ მრავალი განჯვაჲ მოაწიო ჩემ ზედა, მე არა ვეზიარო
საქმეთა შენთა”. ხოლო ჩუენ ესე ყოველი მიუთხართ
პიგიახშსა. ხოლო მან განიწყო გული და იბრღლუნდა
მისთჳს.

V

მერმე მიავლინა ჯოჯიკ, ძმაჲ თჳსი, და ცოლი ჯოჯიკისი, ძმის ცოლი თჳსი, და ეპისკოპოსი სახლისა თჳსისაჲ და ჰრქუა მათ: “ესრეთ არქუთ: აღდეგ და მოვედ აღგილსა თჳსსა და ნუ ეგევეითარი გონებაჲ გიჰყრიეს! უკუეთუ არა, თრევით მოგიტორიო”.

და ვითარ მიიწინეს და შევიდეს წინაშე დედოფლისა და მრავალსა დასაჯერებელსა სიგყუასა ეცყოდეს მას, მაშინ წმიდამან შეშანიკ ჰრქუა მათ: “კაცნო ბრძენნო, თქუენ კეთილად იტყუთ, გარნა ნუ დაგიჯერებიეს, თუმცა მე მისა ცოლადლა ვიყავ. მეგონა მე, ვითარმედ იგი ჩემდა მოვაქციო და ღმერთი ჭეშმარიტი აღიაროს, და აწ მე მაიძულებთ ამას ყოფად? ნუ იყოფინ ესე ჩემდა! და შენ, ჯოჯიკ, არღარა ჩემი მამლი ხარ, და არცაღა მე შენი ძმის ცოლი, არცა ცოლი შენი დაჲ ჩემი არს, რომელნი მის კერძო და მისთა საქმეთა ზიარ ხართ”. ჰრქუა მას ჯოჯიკ: “უწყი მე, აწ მოავლინნეს მსახურნი და თრევით წარგიყვანოს შენ”. ხოლო წმიდამან შეშანიკ ჰრქუა: “უკუეთუ შემკრას და მითრიოს, მიხარის, რამეთუ მით სახითა იყოს განჩინებაჲ ჩემი მისგან”.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.